

Mötesanteckningar samråd barnrätt

Mötesdatum: 2020-05-07
Tid: Klockan 13.00 – 16.00
Plats: Digitalt – via Teams

Deltagande organisationer

Bris
Göteborgs räddningsmission
Rädda barnen
Tjejjouren Väst
Fryshuset
Maskrosbarn
Erikshjälpen
Hela Blomman

Särskilt inbjuden
We & Sports

Övriga deltagare

Lars Åke Carlsson, beredningen för mänskliga rättigheter
Linda Åshamre, beredningen för mänskliga rättigheter
Cristin Skogen, beredningen för mänskliga rättigheter
Liselott Johansson, avdelning social hållbarhet, Västra Götalandsregionen

Dagordning	Ärende
	Förutsättningar för genomförande av detta digitala möte På grund av situationen med Covid-19 hålls detta möte digitalt. Vi sitter alla på olika platser. Ambitionen är att vi ska dela upp oss i mindre grupper för att det ska bli så bra dialoger som möjligt, men vi börjar tillsammans i hela gruppen.
1.	Incheckning/presentationsrunda Incheckning genom att var och en presenterar sig och sin organisation. Några nya idag.

2.	<p>Godkännande av dagordning, inklusive anmälan av övriga frågor Dagordningen godkändes, inga övriga frågor anmäldes</p>
3.	<p>Föregående mötesanteckningar Vi gick igenom anteckningarna tillsammans.</p>
4.	<p>Återkoppling VGR:s mål för social hållbarhet På samrådsmötet den 5/12 2019 gick Anna Jacobson, avdelning social hållbarhet igenom uppdraget med att ta fram nya mål för social hållbarhet. Samrådet fick komma med synpunkter och inspel som sedan tagits med i beredningsprocessen. Idag presenterar Anna den fortsatta processen. Nu har förslag till mål, delmål och indikatorer för uppföljning tagits fram. På beredningarna för mänskliga rättigheter och folkhälsa och social hållbarhets nästa möten kommer förslaget att presenteras. Planen är därefter att underlaget ska sändas ut på remiss till VGR:s nämnder och styrelser samt till organisationerna som är med i samråden. Tidsplanen är från slutet av juni till oktober.</p> <p>Tidigare framtaget material med utmaningar för den sociala hållbarheten i VGR finns med som underlag, till exempel processen kring ny regional utvecklingsstrategi, planeringsunderlag och andra aktuella rapporter kring läget för folkhälsa och mänskliga rättigheter (Regionrapporten "Vår bästa tid är nu?", Trendanalys 2019 mm).</p> <p>Kopplat till Agenda 2030 finns ett stort antal indikatorer som tjänar som underlag för prioriteringar. Beredningen för mänskliga rättigheters fem samråd med civila samhället har också identifierat problem och utmaningar för sina respektive målgrupper i kontakten med VGRs verksamheter.</p> <p>Förslaget som nu presenteras innebär tre övergripande mål även om samtliga 17 mål berör social hållbarhet, direkt eller indirekt. Elva av målen bedöms ha stor bäring på både social hållbarhet och genomförandet i VGRs olika verksamheter och i sin tur bedöms tre av dem vara koncernövergripande och omfatta de största utmaningarna vad gäller social hållbarhet. Det handlar om psykisk ohälsa, stora skillnader i livsvillkor och hälsa samt vikten av att stärka social trygghet och tillit.</p> <p>Förslaget är dessa tre övergripande mål samt delmål:</p> <p style="text-align: center;">God hälsa och välbefinnande - mål 3 Agenda 2030</p> <ul style="list-style-type: none"> - Främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier - Främja psykisk hälsa och förbygga suicid - Främja hälsosamt åldrande och förebygga fallskador - Främja goda levnadsvanor och hållbart arbetsliv

Jämlikhet och lika rättigheter - mål 10 Agenda 2030

- Främja god kompetens om jämlikhet och rättigheter
- Motverka orättfärdiga skillnader
- Skapa tillgänglig och inkluderande verksamhet

Tillit, trygghet och delaktighet - mål 16 Agenda 2030

- Ansvarstagande och transparent organisation
- Skydda från tvång, kränkningar, hot och våld
- Främja medskapande och dialog

Kopplat till varje delmål är tanken att bygga en "bank" med förslag till åtgärder för att stödja nämnder och styrelser/förvaltningar och bolag i genomförandet. Banken kommer baseras på tidigare erfarenheter, förslag som kommit från samråden, VGR:s kunskapscentrum, samordnarna för mänskliga rättigheter samt förvaltningar/bolags egna förslag och kommer att utvecklas efter hand.

Just nu pågår avstämningar och 20 maj är det ett gemensamt presidiummöte för beredningarna. Tidsplanen är:

- Beredningarnas möten i juni - förslag till beslut om remissversion
- Slutet av juni – oktober - remiss till nämnder/styrelser i VGR och civila samhället (inklusive samrådsföreningarna)
- Oktober 2020-januari 2021 politisk beredning

Presentationen skickas ut med anteckningarna.

5.

Nuläge i organisationerna kopplat till Covid -19?

Samrådsdeltagarna delas upp i tre grupper och har dialoger kring den nuvarande situationen. Grupperna antecknar och skickar in till Liselott. De som vill kan även skicka in info efter mötet vilka läggs in sist i anteckningarna under denna punkt.

Bris

Bris märker tydligt av rådande samhällssituation, trycket på Bris stödlinjer har ökat markant. I mitten av mars utökade Bris öppettiderna med ytterligare 3 timmar per dag. De har därefter sett en samtalsökning på 30%. Barn är oroliga för Corona, men också det som de normalt kontaktar Bris för. Bland annat lyfter barn att de känner oro för att bli smittade, att det är svårt att plugga hemma, svårt att navigera i information och det finns ett stort behov av att veta vart man kan få stöd. Barn lyfter även att de är oroliga för familjen och om en förälder förlorar jobbet vad händer då för familjen ekonomiskt. Det

betonas att det blir märkbart att viktiga vuxna utanför familjen inte finns närvarande på samma sätt.

Bris lyfter ett citat från ett barn:

"Pappa är hemma hela tiden nu och mamma är hemma hela tiden nu. Pappa kan vara dum mot mamma hela tiden nu. Han skriker, slår, är arg. Och nu kan han göra det hela tiden för hon är inte på jobbet."

Det blir även svårare för barn med besök på elevhälsovården, tider blir ofta inställda och framflyttade.

Bris ser att Covid 19:s påverkan på barn är långsiktig, inte bara här och nu.

Det har även varit en stor omställning för Bris som organisation. Organisationen har arbetat mycket med att möjliggöra digitala utbildningar. Bris märker också att ett stort frivilligengagemang, många har hört av sig och önskar bidra som volontärer.

We & Sports

Idrotten som arena har påverkats drastiskt då många idrottstävlingar, läger och klubbaktiviteter ställts in. Mycket energi för ideella krafter har gått åt till att förstå Folkhälsomyndighetens rekommendationer och hur det ska tolkas för den enskilda verksamheten.

Barn och ungdomsidrotten har dock till stor del lyckats ställa om den vardagliga verksamheten, där man snabbt varit på tå för att minska storlek på grupper, flyttat verksamhet utomhus och infört nya rutiner. Känns oerhört värdefullt att idrotten kan fortgå för att möjliggöra närvaro av viktiga vuxna utöver familjen och för att hålla igång fysiskt/bidra till rörelseglädje. För gymnasieelever där skolundervisning sker på distans blir idrotten den arena där man ändå kan träffa sina kompisar.

Däremot är eventsidan helt inställd (sommarläger, cuper och tävlingar) även för barn och unga och det finns en stor oro för att man inte vet när detta kan kunna komma igång igen. Detta leder även till ekonomisk oro för många idrottsföreningar då cuper och tävlingar är något som i vanliga fall har stor och helt avgörande bäring på föreningar. Detta kommer slå hårt mot barn och ungdomsidrotten på lång sikt.

För We & Sports som organisation har omställningen varit stor. Organisationens utbildningar på gymnasieskolorna har ändrat form och genomförs nu digitalt istället. Satsar nu även mer på att sprida info om sin chatt, telefonsamtalsrådgivning, möjlighet till samtalsgrupper digitalt och föreläsning digitalt.

Hela Blomman

Märks skillnad men inte på samma sätt. Många är tillfälligt arbetslösa och därmed är många hemma. Många upplever att det är jobbigt att inte kunna

träffa andra eller våga träffas för att prata över en fika. Det blir inte samma personliga kontakt.

Föreningens verksamhet är lite lagd på is. Styrelsemöte har genomförts digitalt och föreningen har börjat att prata om digitala träffar men det är ett svårt ämne och lämpar sig inte riktigt i ett digitalt format. Föreningen kan därmed inte nå ut med sin hjälp på samma sätt, men planerar att sprida olika tips på hemsidan.

Rädda Barnen

Håller öppet så mycket man kan. Gör anpassade aktiviteter. Erbjuder bland annat studieplatser för gymnasieungdomar som bor trångt. Digitalt fritids under utveckling där det erbjuds aktiviteter mm.

Gymnasieelever har många gånger svårt att fokusera på studier. Familjer håller barnen hemma.

Oro över vuxna som blir av med jobben, ofta de som redan har det svårt.

Maskrosbarn

Fortsätter med mycket av sin verksamhet, med viss anpassning. Föräldrar är hemma mer på grund av arbetslöshet eller permittering. Barn får inte alltid komma till fritidsaktiviteter, får inte för sina föräldrar.

Dåligt internet vilket försvårar kontakt med skolan och även kompisar.

Barn känner oro. Många är omsorgsgivare i familjen. Oro över vad som händer med sommarjobbet som kan ha stor betydelse för ekonomin.

Ökad chattid, digitala möten när det inte funkar IRL men det fungerar på grund av redan upparbetade relationer. Ungdomsgården är fortsatt öppen med anpassningar till socialt avstånd.

Räddningsmissionen

Fler barn hålls hemma. Färre sammanhang där vuxna ser barn och därför färre anmälningar. Belastad socialtjänst som inte hinner utreda. Kö för att få ett familjehem.

Information är svårt, många inhämtar sin information från hemländerna där det är ett annat läge vilket bland annat innebär att föräldrar håller sina barn hemma.

Social oro eftersom man inte kommer kunna åka hem till sina hemländer.

Många fler kommer att vara kvar i stan. Bristande beredskap för hur det kommer att påverka allmänna platser.

Räddningsmissionen fortsätter med det mesta av den vanliga verksamheten med lite anpassningar. Planerar för sommaraktiviteter tillsammans med andra aktörer, bland annat i Lövgärdet

För organisationen: mycket att göra men med mindre resurser – färre volontärer och korttidspermitteringar.

Fryshuset

Anpassat till utomhusaktiviteter, mindre grupper. Har projekt med MSB kring att sprida information där de har en uppgift att hjälpa till och informera i företrädevis socioekonomiskt utsatta områden.

Tjejjouren väst:

Mycket mer att göra nu än innan.

50% ökning av kontakter på chatten. Psykisk ohälsa relaterad till ångest och panik, ökar 7%, 20%

Extra öppet i april och maj. Tydligt att finansieringen saknar budget. Volontärer stöttar upp – ansökt om extra pengar.

Erikshjälpen:

Påverkas på olika sätt:

Vårt internationella arbete måste ställa om och resurser minskar. Hjälpsatser behöver bli uppsökande och mer tidskrävande. Utbildningsinsatser ställer om till mer direkta hjälpinsatser.

I Sverige handlar det om att digitalisera stöd som tidigare var ”på plats”. Vi ser att frånvaron är stor i grundskolan och att vi behöver hitta vägar för stöd även under lov, men också så fort som möjligt.

Tjejjouren Väst och Bris sammanfattningar som skickats in efter mötet:*Tjejjouren Väst: Förändrad situation gällande Covid-19***Ökat med 50% i mars/april gällande antal chattar jämfört med mars/april 2019**

- Ökat till 800 samtal mars/april, i relation till 300 samtal mars/april 2019
- Jämfört med jan/feb innan Corona så är ämnet relationer och kärlek fortsatt högst, cirka en femtedel av alla stödsamtal
- På andra plats kommer psykisk ohälsa, relaterad till ångest och panik
- Gjorde den innan med Covid-19 också
- Är dock den mest markanta ökning på 7% och är nu uppe i cirka en femtedel av alla chattar
- Största ämnet tillsammans med relationer

Försöker utbilda fler och snabbare

- Digital grundutbildning
- Utbildat 18 nya volontärer
- Digital fortbildning
- Haft tema funktionsvariationer och heder
- Har haft extraöppet 2 kvällar i veckan, hela april och maj
- Vi satsar på att öppna en kväll till som blir ordinarie i verksamheten med början i juni

Vi tar nu av befintliga resurser gällande finansiering och volontärer

- Har sökt extra pengar kopplat till kris och Covid-19
- Tagit fram treårsstrategi som antogs på årsmötet i mars 2020, kopplat till att skapa långsiktighet i verksamheten

- Blir än mer tydligt nu att planer och finansiering behöver vara mer långsiktiga för att vi ska kunna möta plötsliga händelser
- Viktigt att kunna ha en buffert

Sammanfattning kring Bris nuläge kopplat till Covid-19

- Vi har sedan i mitten av mars utökat våra öppettider under vardagar (något som var planerat sedan innan men sammanföll med coronakrisen). Sedan dess har antalet stödjande kontakter ökat med 30 %. Bris utökar öppettiderna stegvis för att på sikt kunna ha öppet dygnet runt och arbetar för att kunna ge stöd till barn på olika språk (vi erbjuder nu även tidsbokning på engelska och arabiska).
- Under de första veckorna handlade många samtal om oro på olika sätt. Om oro för att bli smittad, oro för ens familj och släktingar i riskgrupp, men också oro inför att skolor ska stänga. I takt med tiden blir det svårare att separera ett samtal om corona och ett samtal om livsutmaningar som för närvarande på olika sätt påverkas av samhällssituationen.
- Vi märker att barns utsatthet i hemmet ökar. För de barn som på olika sätt har en svår situation hemma, exempelvis med våld inom familjen eller med föräldrar som inte mår bra, har situationen hemma blivit mer påtaglig då fler har befunnit sig längre perioder hemma och viktiga vuxna utanför familjen inte finns närvarande i samma utsträckning.
- En del barn berättar om att konflikter sker i högre utsträckning eller att vuxna begränsar barnets liv på grund av den vuxnes rädsla för viruset. Men det handlar även om svårigheter att studera på distans, om att stödinstitutioner stängt ner just nu – att exempelvis möten med BUP, elevhälsa eller andra aktörer flyttats fram och att det blivit svårare att få stöd och hjälp. En del funderingar handlar om oro inför framtiden, eftersom ingen vet hur länge den här situationen kommer att pågå.
- Bris ser en stor oro just nu att barn lämnas ensamma med sitt mående, eftersom coronakrisen upptar många vuxna. Nu är det viktigare än någonsin att det är tydligt för barn och unga var stödet finns och vi arbetar intensivt med att sprida information och påminna om Bris stödkanaler, direkt till barn och unga men även till vuxna. Bl.a. har vi skickat ut brev till kommuner och skolor i regionen med information om vår stödverksamhet, och tips och råd till barn och vuxna.
- I vårt påverkansarbete lyfter också vi barnets rätt till information i en samhällskris – vikten av att vuxna pratar med barn och att beslutsfattare talar till barn om läget just nu.
- I och med att många av våra planerade aktiviteter ställs in i och med samhällsläget, så arbetar vi intensivt för att ställa om till digitala sätt att nå ut i regionen. Bl.a. genomför vi numera utbildningar, föreläsningar och informationsmöten digitalt. Vi kommer också att genomföra en digital träff för Bris nätverk den 1 juni (bifogar inbjudan). Många hör också av sig till oss och vill engagera sig ideellt, något som gör att vi blir en ännu starkare kraft för att nå ut till barn och unga, men även vuxna, runt om i regionen. Eftersom vi på Bris är övertygade om att krisen kommer få långvariga konsekvenser för

	<p>barns livssituation så behövs insatser både idag och på lång sikt, då krävs att vi är en stark folkrörelse för barnets rättigheter.</p> <p>Här är också citatet jag hade med; <i>"Pappa är hemma hela tiden nu och mamma är hemma hela tiden nu. Pappa kan vara dum mot mamma hela tiden nu. Han skriker, slår, är arg. Och nu kan han göra det hela tiden för hon är inte på jobbet."</i></p>
6.	<p>Information från beredning mänskliga rättigheter (sammanträde den 5 februari och 25 mars)</p> <p>Några exempel från mötena:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uppföljning av samrådsarbetet. Bland annat ansåg 86% av samrådsdeltagarna att det finns möjlighet att påverka. 80% ansåg att relevanta frågor berördes. Deltagarna ansåg att det behövs mer tid o mer möten. - En gemensam utlysning av parasportstipendiet, människorättstipendiet och folkhälsopriset föreslås. Fortsatt arbete med uppdraget att se över priser och stipendier kopplade till regionstyrelsens arbete för social hållbarhet inför 2021 års utlysning. - Processen med framtagande av mål för social hållbarhet. <p>Anteckningar från beredningens sammanträden finns på hemsidan: Beredningen för mänskliga rättigheter</p> <p>I morgon den 8 maj kommer folkhälsönätverket i Västra Götaland att ha en dialogdag om barnkonventionen. Deltagare är folkhälsostreter i kommunerna och regionutvecklare på avdelning social hållbarhet. Bland annat kommer samverkan mellan Länsstyrelsen och VGR att presenteras och konkreta exempel inom arbetet med barnets rättigheter. På grund av situationen med Covid-19 kommer dagen att genomföras digitalt.</p>
7.	<p>Utvärdering av samråden 2019</p> <p>En utvärdering av samrådsarbetet gjordes i slutet av 2019. Svaren sammanställdes och rapporten från utvärdering av samråden 2019 skickas ut med anteckningarna.</p>
8.	<p>Remisser: Trafikförsörjningsprogram och Regional utvecklingsstrategi</p> <p>En påminnelse om att samrådsorganisationerna tidigare fått utskick om att de kan lämna remissvar på både Trafikförsörjningsprogrammet och den Regionala utvecklingsstrategin. Det är organisationerna som lämnar svar var för sig. Sista svarsdatum är 30 september.</p>
9.	<p>Samråd och Tvärsamråd november</p> <p>Sedan tidigare har vi planerat årets sista samråd till 3 nov. Eventuellt blir det ett tvärsamråd den 5 nov 13–16. Om detta blir av väljer samrådet att ändra tid och</p>

	ha sitt samråd inom barnrätt på förmiddagen 9–12 samma dag. Samrådet valde att behålla båda datumen tills vi vet om tvärsamrådet blir av.
10.	Övriga frågor Inga övriga frågor
11.	Kunskapshöjning barnets rättigheter Vi har gått igenom delar av webbutbildning på tidigare samrådsmöten men idag valt att fokusera på situationen i samhället på grund av Covid-19. Ägnade mesta dialogtiden till att delge varandra hur nuläget ser ut i organisationerna och hur målgruppen påverkas av Covid-19.
12.	Är det några frågor från dagens möte som ska lyftas vidare till beredningen för mänskliga rättigheter? Nej
13.	Ämnen/frågor till framtida samrådsmöten Färdplanen – uppdatera? Kunskapshöjning Barnets rättigheter Ombud för barnets rättigheter i VGR Organisationer i samrådet presenterar hur de arbetar med barnrätt
14.	Utcheckning, reflektion över dagens möte Ny form idag digitalt möte, vad tyckte vi om det? Linda fördelar ordet till alla som får checka ut genom att berätta vad de tyckte om dagens möte. Bra att vi kan lösa det tekniskt såhär när det går men bättre att träffas fysiskt – saknar samtalen men det var bra med smågrupperna det är av vikt. Under rådande omständigheter var det bra. Bara hålla med båda föregående att i rådande tider fungerade detta bra – att prata i grupp var väldigt bra – öppnare prata när det är några få lite kafferepskänsla dra i varandra jättebra – digital fika testa det någon gång Ny idag jättekul att få vara med – digitala möten oväntat bra – fick möjlighet att lyssna in mycket. Ett väl genomfört möte, ofta svårt med grupper inom mötet men här flöt det på bra, kul att höra att folk ställer om och försöker lösa saker även om ej ekonomiskt löst Har gått jättebra men tråkigt att inte se alla, grupperna gick bra, men såklart ännu bättre att ses IRL – jättefint att det var fokus på situationen som den är nu och att vi kunde dela erfarenheter i smågrupper – det blev så tydligt att det är många barn i organisationerna – Viktigt med informationsspridning.

Tackar för ett väl förberett möte – föredömligt på alla sätt. Uppmana till nedbrytningen, smågrupperna en jättebra idé – ses digitalt var bra.

Fungerat bra med digitalt möte, ett bra komplement, gruppdialogerna är bra, fint med Covid -19 fokus föreslår att ha det nästa gång, fint att följa upp hur det varit i sommar.

Tackar för alla synpunkter o kloka ord.

Första gången Jag känner att det fungerar jättebra digitalt – känner mig välkommen - jätteintressant möte – Tack!

Tackar för ett jättebra möte.

Har varit trevligt at ses även digitalt, viktiga dialoger i gruppen.

Viktigt och intressant att höra hur situationen är i organisationerna.

Nästkommande möten

2020-09-08 kl. 13-16

2020-11-03 Samråd barnrätt 13–16 eller 2020-11-05 Samråd barnrätt 9–12 och Tvärsamråd 13–16 (beroende av om tvärsamrådet blir av – info kommer)

Samman kallande

Beredningen för mänskliga rättigheter

Västra Götalandsregionen

Kontaktperson

Liselott Johansson

Avdelning social hållbarhet

liselott.m.johansson@vgregion.se

070–2077800